

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de două ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 89.

ANULU XXII.

Sabiiu in 1022 Novembre 1874.

tru celelalte parti ale Transilvaniei să pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri stroine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru iut'a ora cu 7 er. sirulu, pentru a dōa' ora cu 5 1/2 er. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 er. v. a.

Anunciu.

Prossim'a siedintia a congresului electoralu va fi Sambata in 16/28 Nov. a. c. la 11 ore nainte de media-di.

La ordinea dilei va veni resolutiunea preinalta referitoria la actulu alegerei de Metropolitu.

Domnii membri ai congresului electoralu sunt pofititi a participā la acea siedintia in numeru cātu mai completu.

Sabiiu, 10/22 Novembre 1874.

Presidiulu congresului electoralu.

Sabiiu 9 Novembre.

Alegerea Archieppului si Metropolitulu romānu, dēca nu ne insiēla scriile ce le avemu dela Bud'apest'a, a intratu in fasa nōua, putemu dice, fasa neplacuta pentru fia-care romānu gr. or. Fas'a, dupa cāte se audu, nu este altu ce-va decātu respingerea alegerei, sēu anularea alegerei de Archieppu si Metropolitu, facuta in tempulu din urma.

Purtarea nōstra, a acelu cari reprezentaramu principiulu: de a fi considerata majoritatea archidiecesaniloru la alegerea de Archieppu si Metropolitu este cunoscuta. Cu tōte aceste, cu actulu alegerei severitu s'a fostu severitu si activitatea nōstra contr'a ei si sōrtea ei mai departe a remasu, conformu legei, in mānile corōnei si ale regimulu. Cari voru fi motivele corōnei pentru respingere nu cade in comperinti'a nōstra sa ispitimu, pentruca erundu motivele totu nu mai putemu ajutā nimic'a.

Principiulu reprezentatu de noi mantuiā biseric'a de unu astfelu de evenimentu supradietoriu in juneti'a constitutiionalismulu ei; si de alta parte este nu numai verosimulu, dara putemu dice cu tōta positivitatea, ca si constitutiionalismulu biseric'ei si viitoriulu ei erā asiguratu in tōte directiunile si biseric'a erā dejā in chiaru cu situatiunea ei.

Causele pentru ce nu s'au urmatu asiā suntu asiā de cunoscute si incātu-va si desbātute, incātu din partea acēst'a nu ne mai remānu indoilei, ca au fostu sēu n'au fostu personali. Tristu este numai, ca aceste cause au venitu asiā in graba cu resbunarea, si nu asupr'a particulariloru causatori, ci asupr'a acelei'a, carea nu pōrta nici o vina, asupr'a biseric'ei.

Putemu noi infrumsetiā lucrulu cum vomu vrea, putemu noi mestesiugi la pravalirea vinei, cum se facu acēst'a de unele parti si pāna acum, cu cāte amagiri proprie. Un'a stā, ca congresulu nostru, si prin elu biseric'a nōstra, a capetatu o reproba, ca congresulu nostru si prin elu biseric'a nōstra a fostu constrinsa la facerea unui f. . . .

Interesulu celu mare de a reparā autoritatea biseric'ei si de a susu-tienē integritatea autonomiei ei ni impune, cā acum sa ne cugetāmu mai multu la cele ce avemu a face, decātu la cele ce amu fi trebuitu sa facem si n'amu facutu, sēu nu amu fi trebuitu sa facem si reu le-amu facutu. Sa ne cugetāmu, pentru cā nu preste vre-o cāte-va septamāni sa ne cāimu ierasi de vre-unu evenimentu nou, neplacutu, carele aru putē urmāri si mai mariu pentru biseric'a.

Si archidiecesanii, dimpreuna cu diecesanii, sa mai recugete odata, ca-

rea este missiunea unui metropolitu-archiepiscopu in biseric'a si in statu, si sa caute, cum sa nu sacrifice pre cea dintāiu, celui din urma, dara de alta parte sa nu vatemē pre celu din urma sub pretestulu celei dintāiu. Sa recugete, ca archidieces'a, in puterea unei legi facute pre basea simtiemintelu de fratieta, la 1868, sa fia in veci si pururea prin possibilitatea vre-o cātoru-va particularisti in interesele lor, data in dependint'a sororiloru ei diecese? Sa recugete, ca archidiecesanii cāndu s'au grupatu pre langa unu principiu dictatu de cugetele cele mai curate si l'au incorporatu in unu candidatu alu lor, n'au vatematu interesele nici unei diecese si suntu in dreptu a susu-tienē, ca s'au prezentatu cu unu candidatu, carele e mai cunoscutu cu referintiele archidiecesei, si carele atātu in privinti'a capacitātiei cātu si a cualificatiunei nu pōte fi dificultat decātu dōra de acei ce se temu de simtiulu seu de dreptate si de capacitatea lui.

Sa recugetāmu cu totii tōte cele ce suntu spre binele biseric'ei si apoi sa alegemu, nu aceea ce place numai unu'a sēu altu'a, dara ceea ce este mai bunu pentru biseric'a.

Dupa ce le vomu fi cugetatu si recugetatu tōte aceste si dupa ce vomu fi alesu sa facemu ceea ce este mai bunu pentru biseric'a, sa ne mai ferim si de amestecarea de afaceri politice in afacerile nōstre bisericesci, sa lasāmu politic'a sa se discute in arenele ei; cāci altcum se pōte intemplā sa stricāmu tocm'a ceea ce avemu de indreptatu.

Asiā pregatiti, dēca voru fi ierasi chiamati, sa pasiēca membrii congresulu la nōu'a alegere de Archieppu si Metropolitu.

Pre o cale cā acēst'a, conduse afacerile ce privescu alegerea, potu fi siguri fratii diecesanii de concursulu archidiecesaniloru, fāra de cea mai mica hesitatiune si fāra de a se indoī unu momentu bateru in sinceritatea lor cātra institutiunile biseric'ei.

Ei, archidiecesanii, au purtatu tempu indelungatu eschisivu flāmura biseric'ei nōstre, ei chiaru si cāndu au fostu batuti de vitregitatea tempuriloru acēsta flāmura au purtat'o in sinurile lor. Ei cāndu a venitu plinire tempulu a reinaltiat'o ierasi, si acum pōte cugetā cine-va ca ei aru voi sa o parasēca? Acēst'a nu! nici odata! Dara ei nici nu voru mai suferi cā Scaunulu loru archieppescu, care e totuodata si metropolitanu, sa fia camasi'a netiesuta, pre carea sa se arunce sorti pre la spatele lor!

Cetimu in „Pester Lloyd“ de joi diminēti'a:

„Astadi la 11 ore inainte de medi'a di a fostu sub presidiulu ministrulu presiedinte consiliu ministerialu carele a duratu 1 ora, in care intre alte ministrulu Iosifu Zichy a raportatu asupr'a caletoriei sele la Vien'a. La 12 ore toti ministri, cari sunt in numeru completu aici s'au dusu la Maiestatea Sea, unde sub presidiulu Regelu a fostu 1 1/2 ora consiliu de ministri. Dēca suntemu bine informati, regimulu Maj. Sele a raportatu asupr'a alegerei metropolitulu romānu, mai departe asupr'a afaceriloru bis. serbesci si asupr'a mai multoru proiecte de legi ce au a se aduce de cātra ministrulu de

interne si de fincie. Decisiunea preinalta, in privinti'a alegerei metropolitulu romānu, va urmā in tempulu celu mai de aprōpe, si dupa cāte se potu vedē in sensu negativu.“

Unu telegramu din Pest'a la „Kelt“ dice intre alte:

„Decisiunea reg. in caus'a metropolitulu romānu se va publicā cātu mai curendu; e siguru, ca alegerea se respinge.“

I. S. imp. Archiducele Carolu Ferdinandu a muritu in 8/20 l. c. la Seloviz in Boemi'a, in etate de 56 ani.

„Nord Allg. Ztg.“ scrie acum a dōu'a ora articulu, prin cari exprima indignatiunea sea fatia cu purtarea preseii din Vien'a in afacerea fostulu ambasadore conte Arnim.

Se scrie dela Berlinu cu data de 12 Novembre ca contele Harry d'Arnim a fostu din nou arestatu astadi si incarceratu.

— Cu aceasi data se scrie dela Parisu, ca cercetāriile facute imediatu relativu la presentia lui don Carlos la Hendaye au remasu fāra nici unu resultat.

Din caus'a mai multoru turburāri la scōla de medicina din Parisu, cursurile s'au suspendatu pre o luna.

Diarulu oficialu francesu publica mai multe numiri de prefecti.

O noutate din Hendaye, datata dela 12 Novembre, arēta ca trupele republicane au degagiatu Irunu.

Bonapartistii se pare ca castiga terenu pre di ce merge in Franci'a. De cāndu a luat generalulu Fleury conducerea partidei se vede ca o cu multu mai bine organizata si a castigatu si unu publicistu desteru, pre Emilu Girardin, carele a luat asuprasi redactiunea diurnalulu „France.“ Cu ocasiunea acēst'a publica „France“ unu programu de coloritu bonapartisticu din nou puncte, din cari se vede ca septenatulu are sa remana in viatia pāna la Novembre 1880, pāna cāndu are sa se prelungiasca si durat'a adunārei natiunali presente, starea de asediu trebuie delaturata; in duminec'a prima a lunei lui martiu 1880 sa se convoce o adunare de 100 membri din tōta Franci'a pre patru luni, care sa statorēca constitutiunea tieri; in duminec'a prima a lunei lui Iuliu sa se provōce toti alegatorii sa confirme sēu sa respinga constitutiunea votata, pentrucā sa cada ori-ce pretestu pentru cei neimpacati de a mai esiste cā partid'a la casu cāndu constitutiunea va dobandi aprobatiunea alegatoriloru; in duminec'a prima a lunei lui Septemvre sa se faca alegerile deputatiloru conformu constitutiunei celei nōue. Dēca aru muri presiedintele republicei inainte de 20 Novembre 1880 sēu aru demisiunā, atunci sa se convoce de presied. legislatiunei constituent'a carea sa nu se disolve pāna nu va votā constitutiunea, si pāna nu se va alege corpulu celu nou legislativu.

Faimelē despre descoperirea unei conjuratiuni in Petersburgu se dechiara de nefundate.

„Saturday Review“ scrie despre pacea Europei:

Suntu in adevēru sorginti perma-

ninte de pericoli pentru pacea Europei, si trebue sa ne ocupāmu necontentitu de ele. Cele trei mai principale suntu ultramontanismulu, si imperiulu otomanu.

Este mai multu de cātu probabilu ca partid'a ultramontana ar' voi sa provōce unu resbelu de opiniuni si sa aiba recursu la bratielē seculare. Dēra Europ'a presinta nisce rānduri fōrte strense ultramontaniloru, si ultramontanismulu este unulu din acei inamici, care se vedu batuti indata ce dai peptu cu ei. Principele de Bismark le face unu resbelu dupa manier'a lui, si esistentia Italiei depinde de resolutiunea nationala, a nu cedā unu degetu din teremulu cascigatu. Dēra dēca aru esistā pe la vecinii Germaniei si Italiei, unu curinte contrariu aceluia care se arēta in aceste doue tieri, resbelulu ar' putea deveni probabilu, tocmai pentru ca Italia si Germani'a ar' adoptā negresitu o atitudine decisiva.

Din norocire lucrurile stau altu-feliu. Franci'a a degagiatu gradualmente politic'a ei straina de influentielē eclesiastice care erau atātu de puternice inainte; si cu tōte ca nu s'a facutu in Austri'a o ruptura cu biseric'a, spiritulu secularu prevalēza din di in di cu mai multa claritate. In Irlanda, preotii catolici paru acuma dispusi a se aruncā fāra reserva in bratielē separatistiloru, insa acēsta naru avea altu efectu de cātu acela a intari convictiunea ca, dēca Angli'a si Irlandi'a aru fi pe jumetate separate, ar' nasce indata o cērtā fatala asupr'a cestiuniloru de politica straina, care ar' aduce sēu o separatiune complectā sēu o cucerire noua.

Ar' fi imposibilu a dice pāna la ce punctu socialismulu ar' putea deveni unu pericolu. Dēra dupa comun'a din Parisu si Carthagena, violintia este afara din cestiune pentru unu timpu indelungatu. Si ceea ce este cu multu mai bine, in Angli'a omenii se aretu din ce in ce dispusi mai multu a discutā cu linisce reformele sociale cu lucratorii, a ascultā ce voru, a studiā fapte si cifre, si a apelā la arbitragiu si la simtiulu comunu.

Si Angli'a va dā, in acēsta cestiune o lectiune restulu Europei. Simtiementulu esercita o influentia mare in lume: si pōte observā astadi in Europ'a, in Angli'a mai cu deosebire, mai multa rabdare decātu alta data a ascultā si refutā prin argumente utopiele omeniloru cari nu peatuescu decātu din necunōscerea legiloru economiei politice. Astadi bogatulu nu se mai tiene asiā de departatu de seraculu nemultiamitu decātu inainte, nu mai vede in elu unu turburatori cruntu; elu este din contra gat'a a stringe mān'a si a desbātute cu densulu in linisce. Acēst'a este cea mai buna antidota contr'a socialismulu.

Din cele trei sorginti de pericu pentru pacea Europei, Turci'a este pōte cea mai seriōsa, Turci'a se afla intr'unu coltiu alu sistemulu nostru europeanu, si nu ne putemu nici a servi cu ea, nici a trece de ea. Este unu reu fāra remediū aparinte. Istori'a recinta a Turciei este din cele mai simple. Ea a contractatu o datorita publica enorma, si a risipitu banii ast-feliu obtienuti pentru lucruri fāra nici o importanta. Provinciile suntu sleite spre a aruncā miliōne in pōla orasiulu Constantinopole. Dēca creditorii

trebuie platiti — pentru prim'a óra — din veniturile si nu prin imprumuturi numeróse, nu voru remanea destui bani pentru a face sa mérga mecanismul atátu de costisitoriu alu guvernului actualu. Si déca Turci'a nu plătesc creditorilor sei, se va cere cu multu sgomotu ca óa putere óre-care solvabila sa ia asupra-si provér'a ei. In díu'a cându Turci'a va încetá a trái din fonduri imprumutate, vechi'a cestiune a Orientului va fi negresitu reinviata, si alta data va fi necesitate absoluta a o arangíá intr'unu modu definitiv. Cu tóte acestea, déca puterile cele mari se voru aretá intiepte si conciliatórie, tóte s'aru putea resolvá fára versare de sánge.

„Press'a.“

Diet'a Ungariei.

Budapest'a 16 Novembre n. Cas'a magnatiloru a tienutu astadi o siedintia, in care înainte de a se trece la ordinea dílei se primesce propunerea baronului G. Pronay, cá sa se aduca Majestátiei Sele, Reginei, felicitárele Casei la díu'a onomasteca care se va serbá in 17 c. — si dupa acést'a vine la ordinea dílei cá primulu obiectu discussiunea asupr'a modificatiuniloru in legea electorale.

Br. N. Vay sustiene ca nu póte sa voteze pentru testulu comisiunei juridice pána cându nu se va convinge ca si cas'a reprezentativa se va alaturá la acést'a parere, pentru ca respingendu camer'a reprezentantiloru acestu testu Cas'a de susu se va compromite. Pána cându unele relatiuni nu voru fi regulate, Cas'a de susu trebuie sa-si conserve influenti'a sea tienendu-se de modificatiunea dintáiu. Din aceste motive oratorulu respinge testulu comisiunei juridice.

Archiepp. L. Haynald de asisdere doresce contielegerea între ambele camere si Cas'a de susu sa priméscá dela camer'a deputatiloru totu ce e oportunu si ecuitabilu. Oratorulu vine inse in espunerile sele la unu rezultat contrariu cu alu antevorbitorulu, sustienendu ca in casulu de facia parerea Casei de josu este justificata, pentru ca darea de pamentu, amintita in legea din 1848, numai esista in proportiunea dintáiu. Modificatiunea propusa acum merge intr'acolo, a face din censulu de dare unu censu de venit. Oratorulu primesce testulu comisiunei juridice.

Ministrulu de interne, contele Szapáry: vediendu guvernulu ca cas'a de susu sta totu pre punctulu de mai înainte, si doresce cá legea electorale sa se inactiveze cátu mai curendu, elu se alatura la propunerea comisiunei juridice si regimulu se va ingrigí, cá proiectulu sa devina cátu mai curendu lege.

Br. Keglevich aréta, ca cas'a de susu n'are cauza de a se tiené sigura de victoria, pentruca guvernulu i se póte lesne intemplá sa nu castige maioritátea pentru proiectu. De aci póte provení o discussiune fára nice unu rezultat, de aceea aru fi bine, cá sa se supuna testulu comisiunei juridice casei reprezentative spre a se decide pentru séu contr'a lui, pentru ca regimulu aru comite numai o neconsecuintia primindu simplu propunerea comisiunei juridice.

Oratorulu amintesc de casulu conosciutu dintre partid'a adresei si cea a resolutiunei din 1861, cându cea din urma de-si in maioritate nu lasá pre unii partizani de ai sei sa voteze, pentru a se poté aduce resolutiune in principiu asupr'a tramiterii adresei. La desbatere asupr'a testului adresei partid'a resolutiunei aduse atari emendamente, pre cari trebui sa le respinga chiaru Fr. Deak. O asemenea neconsecuintia póte obvení si de astadata.

Comitele supremu Tomcsányi acceptéza propunerea comisiunei tienendu urmarile acestei modificatiuni de bune. Oratorulu aréta ca esemplulu

antevorbitorulu nu e la locul seu, pentruca victoria partidei cu adres'a a provenitu din impregiurarea, ca si partizanii resolutiunei erau patrioti infllacarati.

Contele V. Zichy pledéza pentru sustienerea testului dintaiu datu de cas'a de susu, cáci ea nu póte parasi punctulu dela care a manecatu la resolventa acestei cestiuni.

Urmându votisarea se primesce propunerea comisiunei juridice.

Modificatiunea respinsa de Cas'a reprezentativa, relativa la nealegibilitatea acelu ce au comisu o crima infamatória se modifica intr'acolo, ca acei'a, cari suntu dejudecati pentru atari crime dupa inactivarea acestei legi sa nu se póta alege. Propunerea cunoscuta a lui Simony, dupa care unu alegatoriu sa póte admite la alegere, déca va dovedí ca a platitu decursive contributiunea — dupa ce s'au gatitu listelelectorali permanenti — se respinge.

Cu acést'a primulu obiectu se resolví. La legea de incompatibilitate n'a fostu nici o deosebire. Cas'a de susu persiste intr'aceea, cá ordulu invetiatorescu póte primí mandatu de ablegatu la dieta.

Urmá o pauza. Avea sa vina la ordinea dílei proiectulu notariatulu, dara ministrulu de justitia nefindu de facia magnatii trebuira sa astepte, pána ce sosí, cându apoi se deschide discussiunea. Desbatere mai viua urmá la cestiunea limbei. Comisiunea juridica a primitu propunerea guvernului, dupa care ministrulu de justitia póte dá notariloru dreptulu de a compune documente si in limbele nemagiare.

Aci veni la medilocu cunoscutulu Keglevich pentru a aperá supremati'a limbei maghiare. Déca armat'a comuna, argumentéza oratorulu zelosu, aru fi insufletita de spiritu maghiaru, atunci n'amu avé lipsa mai departe de medilóce de aperare, dara dupa cum e situatiunea de adi, trebuie sa facemu totu, cá in Ungari'a sa nu se pericliteze supremati'a elementulu maghiaru, iéra in Austri'a suprematia idiomulu germánu. Sa remána disputatiunea ca originalulu acteloru notariáli sa se compuna numai in limb'a maghiara.

Betranulu Cziráky i se opuse antevorbitorulu cu multu tactu. Elu aperá santieni'a familiei si a limbei materne si revocându in memoria tempulu germanismulu lui Bach aretá, ca nece maghiariloru nu li-au placutu, cându absolutismulu voiá sa li íee limb'a materna; de aceea oratorulu spriginesce resolutiunea casei reprezentative. Urméza o cértá personale între Cziraky si Keglevich si in urma dupa ce defasiura Pauler starea lucrului se primi propunerea comisiunei.

Fiindu tempulu inaintatu regulamentulu advocatiloru ce avea sa vina la ordinea dílei de adi se amana si siedinti'a se inchide.

In siedinti'a Casei reprezentative din 17 Nov. se imputernicesce presiedintele a aduce Maiestátiei Sele la díu'a onomasteca felicitárele casei.

Presidiulu anuncie mai multe petitiuni dela iurisdictioni: ministrulu Ghyczy substerne raportulu asupr'a modalitatiloru cu cari s'a luatulu ultimulu imprumutu si unu proiectu despre inarticularea lui; ministrulu pentru apararea tierii substerne unu proiectu despre contingentulu de recruti pro 1875. Se comunica rezultatulu alegerei membriloru in comisiunea bisericésca politica, in care s'a alesu si deputatulu D. Bonciu si se comunicá nuntiele casei de susu despre proiectele discutate. Siedinti'a se radica.

Dela universitatea fundului r.

Dupa autenticarea protocolulu se verifica in siedinti'a din 18. n. la propunerea comisiunei toti cei 43 deputati, cari si-au substernutu credintio-

nalele si presiedintele este imputer-nicitu a provocá pre deputatii confluc-sului cari suntu absentii sa se presen-teze in terminu de 8 zile.

Cadiendu ultim'a propunere a comisiunei verficatorie, care cerea introducerea unoru formularie omogene pentru credintionalele deputatiloru, vine la ordinea dílei raportulu administratiunei prin

C. Schneider care cu privire la regularea arhivulu face propunerea, cá universitatea sa aléga o comisiune de 3 membri, care impreuna cu o comisiune de 3 membri ce are sa o aléga magistratulu din Sabiu, si impreuna cu archivariulu universitátei si cu archivariulu permanentu alu cetétiei sa statoréscá modulu si conditiunile, între cari sa se póta regulá arhivulu universitátei — si acést'a opiniune a comisiunei sa se substérna inca in decursulu acestui conflucsu. Acést'a propunere se primesce.

Totu acestu raportoru cetesce emisulu ministerialu relativu la agendele comisiunei de 7, asiediate de confluc-sulu de mai înainte. Acestu emisulu ministerialu sa va dá unei comisiuni de 7, care se va alege de nou.

Urméza alegerea comisiuniloru, indigitate in nrulu nostru trecut, pentru care scopu se suspinde siedinti'a pe 20 minute.

In comisiunea financiale s'a alesu dintre románi, Dr. Av. Tincu; in comisiunea pentru esaminarea computuriloru Dr. Pacurariu, in comisiunea de 7 Macelariu, in comisiunea urbana Bolog'a, in comisiunea pentru scólele agronomice Hané'a si in comisiunea pentru regularea arhivulu Vladu.

Cu acestea siedinti'a de Mercuri se inchide.

Cele trei imperii si Pórt'a

Amu anuntiatu la tempu cu óre-care sigurantia, ca resistentia ce opune Pórt'a demarsiei colective a celoru trei imperii in cestiunea tractatelor de comerci, nu va trece preste marginele unoru observatiuni de forma. Prevederea nóstra s'a confirmatu in tóte privintiele prin depesi'a raspunsu a guvernulu turcu, publicata in numerulu nostru de joi. Pórt'a face unele reserve politice, dara se supune unu faptu neevitabilu. Ea demonstrá, ca s'aru fi cuvenitu, in consideratiunea ecuitabila a positiunei sele suzerane, cá statele vasale (?) sa fia obligate a cere la Constantinopole autorisatiune pentru transactiunile si arangiamentele in perspectiva; inse ea nu-si face ilusiuni, ca va amaná prin acést'a demonstratiune macaru preparativele actiunei de politica comerciala, cari i s'au anuntiatu intr'unu modu identicu. Pórt'a se plange de infractiunea tractatulu din Parisu, inse energi'a ei nu se aventá la unu protestu, si nici cauta a spriginí edificulu sguduitu alu acestui dreptu rezultat din tractatu printru unu apelu cátra cele-lalte puteri semnatarie, prin incercarea de a provocá o interpretatiune europeana a dispositiuniloru controversate cuprinse in acestu dreptu. Cu o demnitate óre-care, dara in acela'si tempu cu simtiementulu nepotintiei, ea vede cum se distruge incetulu cu incetulu edificulu celoru esistente. Desbaterea ei destinata pentru diplomati'a europeana e petrunsa in acela'si tempu de o adenca trasura natiunale de resignatiune fatalista, etc. . . .

Póte intr'adeveru diplomati'a din Per'a sa invóce in birourile palatulu Portiei argumentulu, ca acést'a cestiune de dreptu (a suzeranitatiiei), nu este necontroversata. Insi depesi'a din urma a lui Aarifi-pasi'a nu probéza ca tractatulu din Parisu nu aru recunósce statelor vasale dreptulu de a incheiá tractate pre terenulu politice commerciale. Firmanulu de investitura alu principulu Carolu se esprime intr'unu modu mai precisu, inse

acestu actu nu face parte din dreptulu internatiunale european. Pre lánga acést'a firmanulu, dupa natur'a lucrurilor, nu pretinde a fi aplicabilu si in Serbi'a, pre cându un'a din ideile principale ale tractatulu din Parisu a fostu tocmai de a pune Serbi'a pre unu picioru egalu cu principatele románe. Tractatulu de comerci turco-austriacu din anulu 1862 maresce apoi iérasii dificultatile, in locu de a le miciorá. Cáci art. aditiunale marginescu efectele tractatulu espresu asupr'a provinciiloru proprii disc ale Turciei, si sanctiunéza pentru dependintiele (?) semi-suverane continuarea, adeca desvoltarea conditiuniloru de dreptu in cari se afla. Si spre a face incurcatur'a si mai mare, Pórt'a acordá Egiptulu ceea ce refusa statelor vasale din Europ'a; si neaperatu ca nici in Bucuresci si nici in Belgradu nu voru renuntiá la unu dreptu, pre care Ismailu-pasi'a l'a dobenditu fára multa ostenála si nici cu argumente mai temeince.

In aceste incurcaturi contele Andrásy n'a procedatu cá unu Solomonu, ci cá unu Alessandru; consideratiuni politice séu chiaru diplomatice se pare ca nu l'au chinuítu la taierea nodulu gordianu. Cáci pentru Pórt'a totu un'a este, in faptu, cá in principiu, déca relatiunile de comerci ale Austriei se reguléza pre calea tractatelor formale séu a unoru simple conventiuni: Independinti'a Romaniei si a Serbiei pre terenulu politice comerciale este asigurata in ambele casuri. De pre acum chiaru strigárele de bucuria ale Daco-Romaniei si ale Marei Serbie ne spunu, ca acolo se crede a fi castigatu atributulu celu mai importantu alu autonomiei unui statu. Si manifestatiunea din urma a Turciei, palida in ceea ce privește politic'a si plina de acorduri elegice, nu va putea contrabalantiá acést'a interpretatiune“

Apoi diuariulu filo-turcu justifica pána la unu punctu óre-care iniciativ'a austriaca prin forti'a impregiurárilor, si desvólta cum interesulu Austriei cerea cá sa incheia tractate de comerci cu Principatele dunarene, pre cátu tempu aceste principate cá si Serbi'a puteau prin cea mai mica sporire a tarifelor sa ingreueze concurentia Austriei intr'unu modu fórte insemnatu. In Romani'a provenintiele franceze si engleze iau drumulu celu confortabilu pre apa, iéra in Serbi'a prin junctiuni de cái ferate cu Turci'a. „Acum inse, continua fói'a vienesa, aru fi de doritu cá contele Andrásy sa continue oper'a sea cu aceeași energia, cu care a început'o. Sa nu se multiméscá numai sa fi jucatu in Constantinopole pre celu tare, ci sa amintéscá si celoru din Bucuresci, si Belgradu, ca déca voru sa traga din nóu'a achisitiune capitalu politicu, interesele economice ale acestui capitalu se cuvínu in prim'a linia Austriei, etc. etc.“

In alte cuvinte, dupa ce diuariulu vienesu marturisesce ca pre terenulu politicu a facutu fiasco, spera acum ca dóra se voru incurcá lucrurile pre terenulu economicu.

Sa sperámu ca si aceste sperantie au sa fia desmintite prin fapte.

„Pr.“

Actionarii cailor ferate romane in pericolu.

Amu vorbitu despre conventiunea incheiata între societatea drumurilor ferate ale statulu austriacu si revénimu astadi érasii la acést'a cestiune importanta, spre a aretá lectoriloru nostri motivele cari au impinsu societatea d'a incheiá sus-dis'a conventiune.

Cestiunea cea mai vitala pentru societatea actionariloru, erá si este inca, d'a terminá lucrárele de constructiune pe linia Pitesti-Verciorova in timpulu ficsatu de concessiunea, spre a evitá desavantagiile ce s'aru nasce din neindeplinirea indatoriloru contractate. Societatea actionariloru avú intentiunea d'a stringe pentru acestu sfirsitu

bani necesari pe bas'a autorisatiunei date de câtra adunarea generala, prin emisiunea unui imprumatu ipotecariu garantatu.

Negociatiunile inceptute in acêta privinti'a cu guvernulu român au mersu prea incetu si societatea, nepotendu asceptá terminarea loru, sa vediu nevoita a cautá alte mijlôce spre a capatá capitalurile necesare, care le-au primitu in fine prin avansuri, facute din partea societati drumurilor ferate austriace ale statului, societatea de Discounts S. Bleichröder, cari aplecatu din punctulu de vedere ca avansurile se voru acoperi din imprumutulu ce se va face prin emiterea de prioritati.

Se vede dara ca societatea actionarilor se afla deocamdata intr'o positiune fôrte neplacuta, câci se nasce intrebarea; din ce anume fonduri va putea ea sa acopere avansurile primite, dâca statulu român nu va garantá pentru unu nou imprumutu, cea ce este mai multu de câtu siguru?

Consiliulu de supraveghere din Berlinu ne raspunde: Nimicu mai lesne; vomu amanetá atâtu lini'a intréga, câtu si veniturile ei, societati drumurilor ferate austriace ale statului pe timpu de patrudieci ani séu mai multu, si in acestu modu scapâmu de tôte datoriile nôstre. — Fôrte bine; dar' s'a asiguratú ore societatea actionarilor, dâca statulu romanu va renuciá la dreptulu ce si-a rezervatu, adeca: ca va fi in dreptu a rescumperá liniile ferate dâpa unu timpu de treidieci de ani? Si credú ore actionarii ca au scapatu de tôte dificultátile dâca societatea austriaca va fi avansatu 13 miliónu de taleri pentru terminarea constructiunei? — Noi, cari traimu in tíera si cunoscemu destulu de bine starea lucrurilor, cari nu suntemu platiti de D. Bleichröder, putemu dice actionarilor, ca afara de capitalulu pentru terminarea constructiunei, adeca 13 miliónu de taleri, le mai trebuie inca aprópe trei miliónu de franci spre a puté achitá terenurile espropriate si neplatite pâna acum, afara de cheltueli pentru reconstructiuni.

Ce dividenda resulta dar' pentru actionari? Noi — cari n'avemu o animositate nici in contra societati austriace, ne amu crediutu datori a aratá starea lucrurilor fára ura si interesu, in tocmai dâpa adeveru, spre a contribui la luminarea actionarilor, cari, neavendu ochii deschisi, voru remânea in curendu cu actiuni fara nici-o valóre.

„Cur. d. B.“

Viéti'a politica devine mai activa, odata cu deschiderea parlamentelor in diferite state. In Englitéra, cestiunea separárii bisericei forméza obiectulu principálu alu politiceii pâna la deschiderea parlamentului. Principiulu acesteii separatiuni face progrese insemnate, si dâca legislaturele n'aru fi preocupate de dificultatea licuidárii bunurilor bisericei, ea aru fi fostu póte pâna acum unu faptu implinitu.

Deuna-dî episcopulu Manning anuntá intrunirea in Londr'a a unui congrésu catolicu. Dara program'a formulata de Vaticanu, care cerea recunoscerea infalibilitáti papali, a puterei timporale cu tôte drepturile ei si supremati'a asupr'a tuturor statelor crestine, lasa pucina incredere in vre-o reusita a acestui congrésu. Acést'a se crede cu atâtu mai multu ca lordulu Gladstone, care se credea a fi unulu din ardenti aperiatori ai catolicismului, a publicatu de curendu o brosiura prin care combate propunerile impuse de Vaticanu congrésului. Brosiur'a e adresata, dâpa terminii ce intrebuintéza, „câtra acei din compatriotií sei catolici cari aru voi sa-lu asculte.“

D. Gladstone dice ca a suferitu dela amicii sei convertiti la catolicismu numeróse reclamatiuni. „Cu tôte aceste, doctrin'a espusa atunci e mai

multu defensiva de câtu agresiva, câci lumea intréga are dreptu sa reclame contr'a Papei si, apoi contr'a auxiliatoru si partizaniloru sei, si apoi contr'a acelor'a chiaru cari stau neutri si pasivi in faci'a impietáriloru sele.

„Rom'a in evulu mediu ei, continua d. Gladstone, pretindea monarchi'a universalá; Rom'a moderna n'a lasatu nici un'a din pretensiunile ei, n'a retractatu nimicu, cu totulu din contra; câci, in mediulu evu, opositiunea la pretensiunile papali érá constanta si totu odata si ortodocsa; pre cându acum'a acêta opositiune a cadiatu naintea decretelor Vaticanului.“

D. Gladstone stabileste apoi urmatórele patru propuneri: 1. Rom'a si-a schimbatu credeulu ei; 2-lea. Rom'a scóte din nou la lumina vechile instrumente ruginite cari s'aru fi pututu crede disparute pentru totu-déun'a; 3-lea. Este imposibilu de a se converti cine-va la Rom'a fára a pune datori'a si lealitatea sea la placulu unui suveranu strainu; in fine. 4-lea. Rom'a repudiéza ideá moderna si invetiaturile istoriei.

„O asemenea calcare in sfer'a civile trebuie sa aiba un scopu politic.“

Restulu brosiurei trece apoi in revista politic'a partidului liberalu in tempulu din urma, mai cu séma in ceea ce privesce pre Irlandia. Urméza apoi unu programu, prin care se propune politic'a ce trebuie sa urmeze pre viitoriu insulele Britanice. In acêta ultima parte, d. Gladstone se aréta mai favorabilu catoliciloru de câtu la inceputulu lucrárii sele.

Din ultimile sciri ce gasimu in organele straine si anume in „le Nord“, vedemu cu placere ca cestiunea masacrului muntenegreniloru dela Podgoriti'a nu a esitu din limitele teremului justitiei pre care urméza a se tiené si ca, gratia spiritului de moderatiune alu muntenegreniloru si intiepciunei principelui Nicolae, Muntenegrulu a remasu calmu si pacientu in asteptarea rezultatului anchetei si judecátií culpabililoru.

Astfelu va disparé depre orizontele politicu alu Orientului si acestu punctu negru, ce se considerá de unii cá periculosu pentru linistea interióra a Turciei.

De alta parte si I. Pórt'a s'a grabitu a numi o ancheta din care facu parte si doi senatori muntenegreni, care sa cerceteze adeverulu si sa descopere pre culpabilu.

In privinti'a provocárii acelu masacru comisu de turci asupr'a muntenegreniloru, tóte diarele si corespondentiele germane si venese, si insuli la „Turquie“, suntu de acordu a dice ca individulu care a provocatu macelulu ucidiendu pre unu turcu, nu érá muntenegrenu, ci unu albanesu, supusu turcescu. A fostu destulu cá acestu albanesu sa uciga pre unu turcu, pentru cá turcii din Podgoriti'a sa se arunce asupr'a muntenegreniloru desarmati ce veniseru la tergulu din Podgoriti'a spre a-i ucide si raní. Victimele acesteia ale fanatismului musulmanu se numera pâna la 33 de muntenegreni, morti si raniti.

Ranile asupr'a acestoru nenorociti s'au numeratu dela 9 pâna la 32.

Incidentulu a fostu durerosu, reulu s'a facutu, remâne insa cá justiti'a si numai justiti'a sa repare acestu reu si sa dea satisfactiune unoru familii nenorocite si unei populatiuni paciente.

„La Turquie“ apreciéza incidentulu cá de pucina importantia si asigura ca este in cale de aplanare.

Se dice ca chiaru M. S. Sultanulu aru fi promisú o indemnitate in bani pentru familiile victimeloru; iéra comisiunea de ancheta urméza cu energia lucrarea sea.

„Le Nord“, vorbindu de aceste impregiurári, termina prin urmatórele cuvinte:

Sperâmu ca Pórt'a nu se va mar-

gini numai la intentiunea ce i se atribue, si ca va implini oper'a de justitie pâna in capetu; numai cu acêta conditiune ferberia produsa in acele locuri prin regretabilele evenimente din lun'a trecuta se va putea potoli, si se va inlaturá improspetarea unoru asemenea scene, care suntu de natura a compromite gravu pacea Orientului.“

— Aceste din urma cuvinte scrise de unu organu ce trece de inspiratu de cabinetulu din St. Petersburg au o greutate, care merita atentiunea lectorului.

„Press'a.“

Corespondenti'a particulara de mai josu din Constantinopole a diarului „le Danube“ da séma despre afacerile de acolo, precum urméza:

„Pregatirile resboinice totu suntu inca la moda aci. Contr'a cui crede sublim'a Pórt'a ca va avea sa Inpte? Facia cu cine voiesce ea a se pune in defensiva, séu pre cine crede ca are sa atace? Léta atâtea cestiuni, la cari de siguru, aru fi greu de respunsu in modu precisu. Dara nu s'aru putea negá ca situatiunea, vediuta en bloc, presinta párti destulu de intunecóse, si ca cu tôte asigurárilu de amicitia si de intentiuni pacifice cari vinu pre fie ce di din tôte pártile, sa nu se véda intr'unu viitoriu póte apropiatu, complicatiuni destulu de mari.“

Intemplându-se asemenea casu, toti amicii adeverati ai Turciei aru consiliá-o negresitu sa aiba recursu la cáile diplomatice, si sa previna mai cu séma, prin concesii devenite inevitabile, nisce cereri cari se potu presentá in vre-o di sub o forma fôrte neplacuta. Dara, pentru momentu, nu domnescu inspiratiuni de acêta natura prin locurile de susu. Turci'a se simte amenintiata, si in locu sa cerce a cedá, ea incérca sa resiste. Ómenii sei de statulu cei mai capabili cari póte personalu aru fi de parere sa se faca concesii, se vedu constrensi a cedá curentului, si de a mantiené, câtu voru putea mai multu pretensiunile Turciei. Astfelu e tocmai casulu cu Aarifi-pasi'a, care, in circular'a sea, da proiecteloru Austro-Ungariei in privinti'a conventiuniloru comerciale ce este a se incheiá cu Romani'a o importantia mai mare de câtu se cuvine póte. In fondu, v'amu repetat'o mai adesea, aceste suntu mai multu nisce conventiuni cari n'aru putea fi de natura a nelinistí Pórt'a.

Aru fi fostu póte mai abilu de a inchiide ochii, de a nu dice nimicu, nici chiaru atunci cându s'aru fi crediutu in dreptu a o face, si a considerá aceste conventiuni financiare cu acelasi ochiu cá si conventiunile postale séu telegrafice, autorizate de tractatulu din Parisu si incheiate de provinciele crestine de pre tiermii Dunarei cu statele vecine, fára cá nimeni sa se nelinistéca de acést'a.

Dara Pórt'a otomana simte ca puterile díse vasale suntu pre cale de ai scapá cu totulu. In locu de a cercá sa si le apropie prin concesii facute la tempu, in locu de a-si face amici printr'o intielegere amicala asupr'a unoru necesitati fôrte bine constatate, ea vorbesce cu mándrie de drepturile ei si pare gat'a a pune mân'a pre sabie.

Romania.

INDUSTRI'A LA NOI.

Suntu vre-o câti-va ani dejá, scrie „C. de Bucur.“ de cându partidele nôstre de ori-ce nuancie, au adoptatu devis'a: radicarea industriei natiunale.

Lucrulu se intielege fôrte lesne, si fia-cine cunósce notiunile elementare de economia politica, va scí ca in Europ'a o tíera puru si curatu agricola, precum este a nôstra, este ore-cum o imposibilitate.

Fia-care statulu, cá si fia-care individulu tinde la imbogatire; o tíera cum se póte imbogati?

Dâca produce cu multu mai multu decátu i trebuie, astfelu incátu póte vinde escedintele seu altoru tieri.

Noi in adeveru, producemu ma multe producte agricole decátu ne trebuie pentru satisfacerea trebuintelor nôstre in acêta privintia.

Prin urmare avemu totu dreptulu a asceptá sa ne imbogatimu.

Dara trebuintele unui poporu nu constau numai in grâu, orzu si cartofi.

Ne trebuie si altu ce-va pentru a putea trái.

Avemu necesitate de haine pentru a ne inveli corpulu si aceste sute si mii de obiecte pre care nu le putem face noi si suntemu siliti a le aduce din alte tieri, câror'a le dámu in schimbu productele pamentului nostru.

Séu dámu loru producte brute si ele ne trimitu feliu de feliu de lucruri industriale fabricate din chiaru productele nôstre.

Prin urmare dâca suntemu in positiunea neplacuta a fi siliti sa importámu ceea ce nu putemu gâsi séu face la noi, cestiunea se reduce la intrebarea: suntemu noi celu putieniu in stare cá sa esportámu atát'a incátu sa ne satisfacemu cerintiele industriale, si preste aceea sa ne mai remána ce-va, care acumulându-se cu incetulu sa formeze viitóreá nôstra avutia?

Dâca nu suntemu in stare sa respundemu la acêta intrebare intr'unu modu afirmativu, atunci n'avemu sperantia a ne imbogati.

Sa ne intielegemu bine.

Lectorulu sa nu créda ca bogati'a unui poporu constá numai in sum'a de banii ce posedé.

Nu, acést'a aru fi o eróre grava.

Bogati'a unui statulu se manifestá intr'o stare buna, in care traescu clasele de josu, care ori si unde forméza majoritatea; in cheltueli mari pentru satisfacere de trebuintele mai fine; intr'o multime de cladiri de valóre si de ameliorári ale pamentului, precum suntu câi bune, stabilimente de drenagiu si de irigatiune, si apoi intre altele vine si imprumuturile ce face altoru state.

Dâca acum ne intrebâmu, poporulu nostru bogatu s'aru putea numi, vomu fi siliti a raspunde ca nu.

Clasele de josu traiescu intr'o stare fôrte prósta, n'avemu cladiri marretie nici câi bune, care sa fia ale nôstre, nici stabilimente de drenagiu, nici de irigatiune, si apoi câtu pentru imprumutári, pâna acum noi totu eramu acei cari amu avutu recursu la alte state.

Si de unde provinu tóte aceste?

Din lips'a de industria.

Industri'a din parte-i depinde de efinatatea productelor brute in comparatiune cu pretiulu loru in alte párti, si de acei cari se ocupa cu ea.

Productele nôstre brute nu suntu scumpe, prin urmare amu putea lesne créa o industria in statulu nostru.

Dara ne lipsesce ceea-lalta parte, care intre altele pre care nu le putemu enumera aci, este esentiala, adeca, vointi'a si dorinti'a inteligentiei cá sa se ocupe cu ea.

Uitati-ve numai in a cui mâna se afla comerciulu nostru si ve-ti putea numai decátu judecá ca nu putemu avé o industria la noi, admittiendu ca amu posedá tóte cele necesarie pentru ea.

Comerciulu, cu putiene esceptiuni si proportionalminte vorbindu, este in mân'a strainiloru.

Nu este de ajunsu sa strigâmu: vai! strainií au coplesitu totu comerciulu, trebuie sa vina si inteliginti'a nôstra sa se ocupe de densulu, si atunci nu va mai dice ca nu póte sustiené concurenti'a.

Pâna cându tinerii clasei nôstre de mijlocu, cari au invetiatu ce-va si suntu inteliginti, nu voru incetá a alergá dâpa posturi pre la autoritati, ministerie, etc. nu vomu putea avea nimic'a.

Acést'a este nenorocirea noastră, ca îndata ce unu teneru are óre-care cunoscintie, numai decâtu 'lu vedi alergându dupa o functiune, căci comer-ciulu este consideratu o cariera in-jositoria séu nedemna de aspiratiunile ambițiunei sée.

Este adevératu ca unu postu la unu ministeriu nu reclama atât'a mun-ca decâtu unu postu într'unu mesagiu de comerciu séu într'o casa de banca; lucrarea merge cu multu mai lesne, nu este nici o bataie de capu, siedi cu tigara in gura, frumosu imbracatu la més'a cu postavu verde, mai stai de vorba cu colegii; te scoli la 10, vii pre la 11 séu 12 la birou si pleci la 3 séu 4.

Trebuie s'o marturísimu, ca acést'a este o viétia cu multu mai placuta decâtu a vinde coti de marfa, a-ti bate capulu cum trebuie sa inregistredi cutare séu cutare transactiune? care este debitorulu, care creditorulu? a fi cu tota bagarea de séma la conducerea corespundintiei, la alcatuirea socoteliloru, si a siedea dela 8 dimineti'a pâna la 7 sér'a.

Déra unu lucru se uita cu totulu de tinerii nostri.

Nu potu deveni toti functionari mari, numai pucini voru si potu avea fericirea a se vedea dupa multi ani de serviciu la o trépta care sa justifice ca s'au facutu functionari, de unde in comércu, acela care lucréza cu zelu si activitate esto siguru a deveni ceva si sa si procure mijlócele de subsistentia pentru betránétie.

Bine a observatu unu díariu in dílele trecute, ca a doua séu a treia persóna pe care o intalnesci este unu functionariu séu unulu care vrea sa devina unu functionaru.

Vedi o multime de tineri inteliginti cari si perdu timpulu alergându la cutare si la cutare cá sa le procure unu postisoriu, séu cari stau díle in-tregi pe la portile celoru mari cá sa le predea o scrisóre de recomenda-tiune totu pentru acelasi scopu, — si nu se gândescu ca ar' trebui numai sa se decida a intrá pe o alta cariera totu atâtu de onorabila, si sa nu aiba nevoe a se rugá de cei puternici, ceea ce in totudéuna este fórté neplacutu pentru unu omu de inima.

Éta pentru ce n'avemu comérciu, si éta pentru ce va trece multu pâna cându vomu putea avea o industria.

Varietáti.

* * Protocolulu Sinodului archidie-ciesanu gr. or. din Transilvania din anulu 1874. Acésta carte este de mare insemnatate in analele bisericéi nóstre. Ea cuprinde între alte rapor-tulu comissiónei ad hoc, a cărei pre-siedinte a fostu P. Archimandritu si Vicariu arhiepiscopescu Nicolau Popéa si referinte Dr. Ioanu Borci'a. Raportulu acést'a tratéza raportulu consistoriului archidiecesanu cá senatu bisericescu si cuprinde in sine trei párti generali:

1. Aretarea despre mórtea Archi-episcopulu si Metropolitulu Andreiu Baronu de Siagun'a;

2. ocárnuirea Archidiecesei in tempulu veduviei scaunulu arhiep-pescu;

3. alegerea noului Archieppu si Metropolitu.

Tóte trei pártile suntu de mare importantia si dau o adevérata oglinda a tempului, in care s'au petrecutu mari evenemente in biseric'a nóstra. Acésta unica impregiurare recomnda de ajunsu acestu protocolu si de aceea ne abtienemu de a aduce si alte laturi momentuóse, cari vorbescu pentru im-portantia lui. Pretiulu unui esem-plariu e 1 fl. v. a.

* * Calendariulu pe anulu 1875 a aparutu in tipografi'a nóstra archi-diecesana. Acestu calendariu intra in

anulu alu douedieci si patrulea alu vietiei seale. E de prisosu a mai reco-mandá acesta carte populara, necesaria in mânilé fia cáru romanu, pen-truca trecerea lui in toti anii este celu mai invederátu si mai elocinte argumentu despre bunatatea lui. Ceea ce avemu sa dicemu in speciale des-pre acésta carte populara este ca, in anulu acést'a cuprinde între alte si o parte din necrologulu la mórtea Marelui Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu bar. de Siagun'a. Pretiulu unui esemplariu legatu 25 cr., nelegatu 23 cr. v. a.

* * Calea ferata Timisiór'a. Verciorov'a. Directorulu constructiunei ai societátii drumurilor ferate austriace ale statului D. De-serres a plecatu la Timisiór'a spre a face preparatiunile necesare pentru inceperea constructiuniloru pre lini'a susu-numita. Ea va avea o lungime de 18 mile si va fi predata esplotatiunei in cursulu anului 1877.

* * Lini'a Pitești-Craiova-Verciorov'a Marti 29 Octombrie a plecatu din capitala celu dintáu trenu pentru Craiova si Ver-ciorov'a. Elu conducea pre ministrulu lucrari-loru publice care, impreuna cu inginerii respectivi, si propusese a constată in persóna déca constructiunea acesteii linii e conforma cu stipulatiunile caetulu de insarcinári.

Primirea liniei urmându a se efectué in Decembrie viitoriu, cându urmédia a se pune si oficialmente in circulatiune, voiagiulu d-lui Cantacozino ne lasa sa vedemu firm'a sea decisiune de a nu tolerá nimicu, si a se tiené strictu de caetulu de insarcinári.

Asteptámu cu impacientia inapoierea ministrului, si rezultatulu escursiunei seale, spre a vedea in ce anume conditiuni de soliditate s'au construitu acésta linie, pentru ca ne place a crede, celu pucinu pâna acum, ca constructiunea ei nu va avea cea mai mica asemenare cu acea a fostulu antreprenoru Strusberg, cu tóte ca si lini'a Pitesci-Verciorov'a s'au esecutatu de aceea si sub-antreprenori cá d-nu Jianu Mari si Braicoff, care se intielegu fórté bine in a face bune treburi. „Cur. Fin.“

* * (Armat'a germana). Efectivulu ar-matei germane presenta in momentul acést'a cifrele urmatórie:

Trupe de campania.	
Infanteri'a in care se cuprinde venetórii si tiraliorii	490,480.
Cavaleri'a	61,000
Arteleri'a	88,200.
Pionieri	16,462.
Tren.	42,632.
Statele maiore ale regimentelor	6,926.
Totalu	705,700.
Trupe de reserva.	
Infanteri'a	188,650.
Cavaleri'a	23,560.
Artileri'a	16,910.
Pionieri	4,380.
Tren.	10,000.
Totalu	243,540.
Trupe de garnisona.	
Infanteri'a	264,550.
Cavaleri'a	17,380.
Artileri'a	71,350.
Tren.	8,920.
Statele maiore	13,500.
Totalu	375,700.

Piese de arteleria 2,740.
Forti'a totala a armatei germane este dara de 1,324,940 ómeni si 2,740 piese de artileria.

* * Unu nou aparatu telegraficu. D. Ben-cker, impiegatu in administratiunea telegra-fica din Bavari'a, a inventatu unu aparatu de telegrafia ce reproduce, cu tóta esacti-tatea putinciósa portretele, semnatarele, ca-ctererele limbelor diferiteloru natiuni din amendoue emisferele, precum si planurile topografice si desemnele. Acésta reproduc-tiune se efectueza cu aceea si precisiune, ori-care aru fi distanti'a ce are a se pre-curge de fluidulu electricu. Copi'a electrica este astfel de conforma cu originalulu cátu este imposibilu a distinge originalulu de copia si reciproc.

Primele încercári s'au facutu la Munich

prin espedarea mai multoru scrisori de schimbu cu caractere grece si ruse, apoi s'a reprodustu portretulu unui caseriu infidelu urmariu de polti'a din Munich. Tóte ob-jectele destinate a fi reproduse suntu de-semnate cu o cernéla specialminte preparata de inventatoru pre o hartia argintata, iérsi compusa de elu, si se asiédia pre unu ci-lindru ce functionéza atunci cá tóte apa-ratele cunoscute pâna acum. Acésta desco-perire importanta va avea o influintia imensa asup'ra comerциului, industriei si asup'ra relatiuniloru internatiunale ale lumei intregi.

* * *Espeditiunea la Polulu de nordu*, a fostu dílele trecute objectulu unei fantasie a trei báeti in etate de 13 ani, cari decisera a întreprinde unu voiagiu asemenea cu celu seversitu de calatorii nostri intorsii; fára multa perdere de tempu deslegara o mica barca, cumperara câte-va alimente, o sticla de rachiu, si se preparara ast-feliu la întreprinderea lor; putemu asigurá ca n'au ajunsu la punctulu in-teresantu din nordu, dara dupa o mica calatorie se cofundara într'unu terenu nesiposu si chiemara in gur'a mare ajutoriu; in fine au fostu recondu si acasa, si agerii nostri întreprindietori, cu tóte ca n'au fostu primiti cu ova-tiuni, dara ori si cum cu o morala — simtietória. Cetimu acést'a in „Ga-zet'a din Temisiór'a.“

* * O depesia din Londra anuntia ca arhiepiscopulu Manning primind mai multi demnitari catolici 'i a ob-servatu ca peste pucinu va avea locu unu congresu internationalu catolicu, spre a deliberá si a sustiné infalibili-tatea papei, dreptulu seu la puterea atâtu spiritala cátu si lumésca, si ca toti crestini ar' trebui sa se reintórca sub obedienti'a papei.

* * Pe lângá scirile ca toti sefii carlisti aru fi tienutu unu consiliu, alu cáruia resultatu aru fi fostu sfatulu lor a nu se continuá lupta, de óre-ce caus'a pretendintelu nu mai póte reusi, mai afámu ca Carlistii au su-feritu perderi insemnate in dílele din urma.

* * Unu cuventu alui Victoru Emannilu. Minghetti discutá cu regele de necesitatea de a disolvá camer'a sí, dupa ce espuse di-verse argumente, conchise:

— In fine, sire, déca nu se dis-olva camer'a, trebuie sa continuá a guverná cu dens'a; iéta-me atunci in positiunea unui barbatu silitu a traí cu o femeu ce l'a batutu.

— Ah! a! intrerupse regele rídiendu, déca te preocupa numai acést'a, nu esci asiá de nenorocitu. Cádi barbati suntu in acésta positiune si nu se mai plángu!

* * *Tergulu baniloru in Londra.* Dia-rulu „Times“ díce într'unu articlu despre scumpatatea baniloru, ca guvernulu trebuie sa oprésca exportulu aurulu.

* * *Credinti'a adevérata.* Unu ovreu cadiuse odata într'o apa adenca. Cre-stinii i promisera ajutoriu, déca va crede in tatalu, fiulu si sf. spiritu. Densulu striga: „Pentru Ddiu, scapati-me, cređu in tóta famili'a.“

* * *Deficitulu Alsaciei.* Se serie din Strasburg ca bugetulu specialu alu Alsaciei pentru 1874, va fi in-cheiatu cu unu deficitu de 9 milióne de franci. Guvernulu imperialu ger-manu voiesce sa acopere acestu de-ficitu printr'unu imprumutu, pentru care scopu adunarea delegatiloru 'si va dá parerea sea.

Raportu comerciale.

Sabiu 20 Novembre n. Gráu 4 fl. 67 xr. fru-mosu, 4 fl. 40 xr. mestecat, 4 fl. 13 xr. cualit. infer.; secar'a 3 fl. 33 xr. pâna 3 fl. —; — orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 53 pâna 1 fl. 47 xr.; ecuruzu (porumbu) 3 fl. 33 xr.; cartofi 1 fl. 20 xr. galét'a austriaca.

Cânep'a — fl. maj'a.
Líntea 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. — xr., Fasolea 6 fl. 67 xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie lungi 60 xr., scurte 50 xr. maj'a.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. anstr.
Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 28 xr. Un-s'rea 79 xr. pâna la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 8/20 Novembre 1874.

Metalicele 5%	70 05
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	74 45
Imprumutulu de statu din 1860	109 25
Actiuni de banca	992 —
Actiuni de creditu	236 25
London	110 25
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	78 —
„ „ „ Temisiorene	77 25
„ „ „ Ardelenesci	74 90
„ „ „ Croato-slavone	79 50
Argintu	104 65
Galbinu	5 25 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	8 89 1/2

Concursu.

Pentru statiunea de capelanu lângá imbránítulu parochu din parochi'a Erdös-zygyörgy, scaunulu Muresiului, intru in-tielesulu milostivei hotariri consistoriale din 3 Octombrie anulu curente Nr. 977 se escrise concursu.

Emolumente, impreunate cu acestu cu acestu postu suntu: partea a trei'a din ve-niturile stolare, purtendu si oficiu de in-vetiatoriu, pentru care va avea deschilinita plata.

Concurentii voru avea sa asterne con-cursele seale instruate intru intielesulu dis-positiuniloru sinodale din anulu 1873, respec-tivulu domnu protopresbiteru a Muresiu-Osorheiului Parteniu Trombitasiu de Betlenu pâna in 1 Decembre 1874, cându se va face si alegerea Datu in Erdö-Szent-György 1 Novembre 1874.

Comitetulu parochialu in contie-legere cu respectivulu domnu

(1—3) protopresbiteru.

Edictu.

Elen'a nascuta Ioanu Achimu Rujanu din Crisbavu, legiuit'a soci'a lui Ioanu Iri-mie Catianu din Rotbavu, care cu necre-dintia a parasitu aprópe de doi ani pre bar-batulu ei, fára a se sci loculu petrecerei ei, se citéza prin acést'a, cá in termini de unu anu si o dí sa se infatisiedie inaintea foru-lui matrimoniale subscrisu, căci la din contra procesulu divortialu incaminatu de barbatulu ei, se va pertractá si decide si in absentia ei. Brasiovu in 14 Octobre 1874.

Forulu matrimoniale protopopescu gr. or. II alu Brasiovului
Ioanu Petricu
Protopopu.

(1—3)

Celu mai nou si mai mare
depositu de orológe in
Sabiu.

la
IOHANN BUSCHKEK

orologieru.

Uliti'a Cismadiei Nr. 16 vis-a-vis de Hotelulu „La Corón'a Ungariei“.

Recomenda orologe seale de auru si argintu de I calitate, de Genf, alese personalminte si probate prin oficiu, cu garantia de 1—2 ani.

Orologie de argintu cu câte fl. 13, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 28, 30—40.

Orologie de auru cu câte fl. 28, 30, 32, 34, 36, 40, 45, 50, 60, 70—150.

De I calitate orológe cu pendulu, o decóre pentru ori ce locuinta cu câte fl. 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 44, 46, 50, 60, 70—150.

Orologie de biroulu francesu, de marina si desteptatórie (Wecker) etc.

Lantiuri de aur si argintu, probate prin oficiu si adeca: Lantiuri de argintu cu câte fl. 3, 4, 5 pâna la 12, de aur: Lantiuri de gátu cu câte fl. 32, 34, 36, 40, pâna la 80 si 150.

Reparaturele se facu dupa modulu celu mai nou solidu si cu garantia de unu anu.

Pretiu curinte mai detaiatu gratis et franco.

(17—20)